

6.2 PROVOZNÍ VÝNOSY

Obsah

6.2	PROVOZNÍ VÝNOSY	1
6.2.1	TRŽBY ZA VLASTNÍ VÝKONY A ZBOŽÍ	1
6.2.2	JINÉ PROVOZNÍ VÝNOSY	2
	SHRNUTÍ	5
	LITERATURA	5

V rámci této kapitoly je objasněna obsahová náplň jednotlivých syntetických účtů provozních výnosů. Nejprve jsou charakterizovány účty skupiny 60, kde se zachycují tržby za vlastní výkony a zboží. V rámci účtové skupiny 64 se účtují jiné provozní výnosy, např. tržby z prodeje dlouhodobého majetku, materiálu či ostatní provozní výnosy.

6.2.1 TRŽBY ZA VLASTNÍ VÝKONY A ZBOŽÍ

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží

- 601 – Tržby za vlastní výrobky
- 602 – Tržby z prodeje služeb
- 604 – Tržby za zboží

601 – Tržby za vlastní výrobky

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených s prodejem výrobků, které účetní jednotka prodává svému odběrateli ve smluvní (tzn. prodejní) ceně. Tato tržba může být buď v hotovosti nebo se může jednat o vystavenou fakturu odběrateli za prodej výrobků.

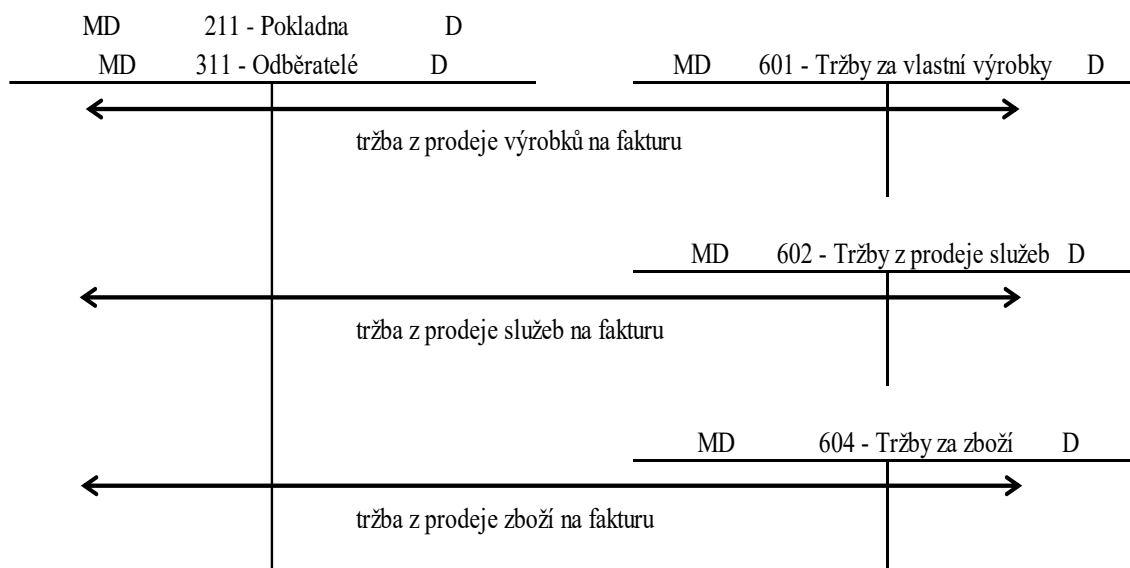
602 – Tržby za služby

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených s prodejem služeb, které účetní jednotka prodává svému odběrateli za smluvní cenu. Tato tržba může být realizována buď za hotové, nebo se může jednat o vystavenou fakturu odběrateli za prodej služeb.

604 – Tržby za zboží

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených s prodejem zboží, které účetní jednotka prodává svému odběrateli za smluvní cenu. Tato tržba může být realizována buď za hotové, nebo se může jednat o vystavenou fakturu odběrateli za prodej zboží.

Účetní operace týkající se tržeb za vlastní výkony a zboží jsou znázorněny na obrázku 1.

Obrázek 1 Účetní zachycení tržeb za vlastní výkony a zboží
 Zdroj: Vlastní zpracování.

6.2.2 JINÉ PROVOZNÍ VÝNOSY

64 – Jiné provozní výnosy

- 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 – Tržby z prodeje materiálu
- 643 – Přijaté dary v provozní oblasti
- 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek
- 647 – Zúčtování oprávků k pasivnímu oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
- 648 – Ostatní provozní výnosy
- 649 – Mimořádné provozní výnosy

641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených se zúčtováním prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve smluvní ceně. Účetní operace týkající se tržeb z prodeje dlouhodobého majetku jsou znázorněny na obrázku 6 v části 5.2.5 tohoto učebního textu.

642 – Tržby z prodeje materiálu

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených se zúčtováním prodeje nepotřebného materiálu, který již účetní jednotka nemá v úmyslu dále vlastnit, ve smluvní (tzn. prodejní) ceně. Účetní operace týkající se tržeb z prodeje materiálu jsou znázorněny na obrázku 7 v části 5.2.5 tohoto učebního textu.

644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených se zúčtováním pokut a úroků z prodlení, které vyplývají ze smlouvy mezi příslušnou účetní jednotkou a jejími obchodními partnery. Typicky se jedná například o pokuty za pozdě dodaný materiál, zboží, služby, nedodání požadovaného množství produktu, pozdní úhradu vystavené faktury apod.

646 – Výnosy z odepsaných pohledávek

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací souvisejících s výnosy, které plynou z již odepsané pohledávky, u které příslušná účetní jednotka již neočekávala její úhradu. Může se jednat o přijatou úhradu části pohledávky nebo i úhradu pohledávky v celkové výši. Analyticky je třeba účet 646 členit nejméně na informace o pohledávkách v minulosti odepsaných, odděleně zahrnovaných a nezahrnovaných do základu daně z příjmů, výnosy z postoupení pohledávek a výnosy plynoucí z úhrady pohledávky nabyté postoupením

647 – Zúčtování oprávek k pasivnímu oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

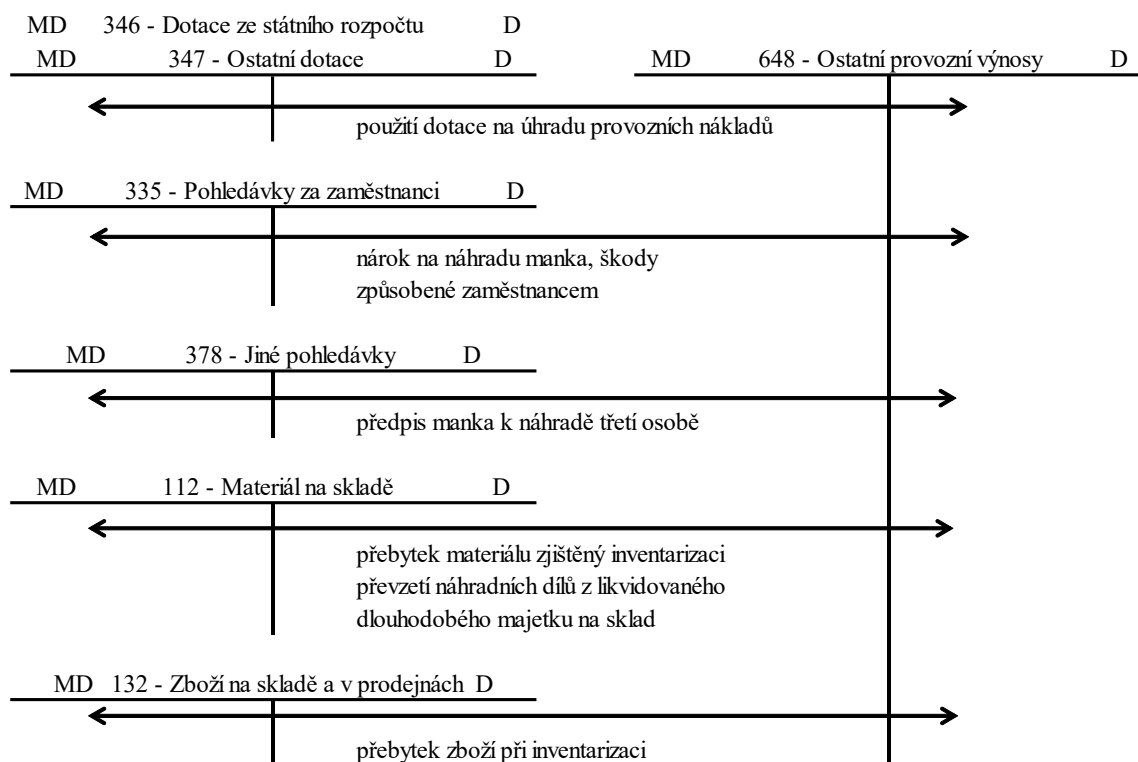
Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací souvisejících se zúčtováním oprávek k pasivnímu oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku. Pasivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku se odpisuje rovnoměrně do 180 měsíců od nabytí obchodního závodu do výnosů, v případě přeměny obchodní korporace se tento oceňovací rozdíl odpisuje do výnosů od dne přeměny.

648 – Ostatní provozní výnosy

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací souvisejících se zúčtováním provozních výnosů, pro které účetní jednotka nenašla příslušný souvztažný účet v předchozích účtových skupinách provozních výnosů. Účet 648 bude poměrně podrobně analyticky členěn dle potřeby účetní jednotky. Na samostatných analytických účtech budou sledovány operace týkající se např. přefakturace, haléřového vyrovnání účtu DPH ke konci roku, zúčtované náhrady za manka a škody v provozní oblasti, přijaté členské příspěvky, příjmy nepeněžního charakteru apod.

Účetní operace týkající se ostatních provozních výnosů jsou znázorněny na obrázku 2.

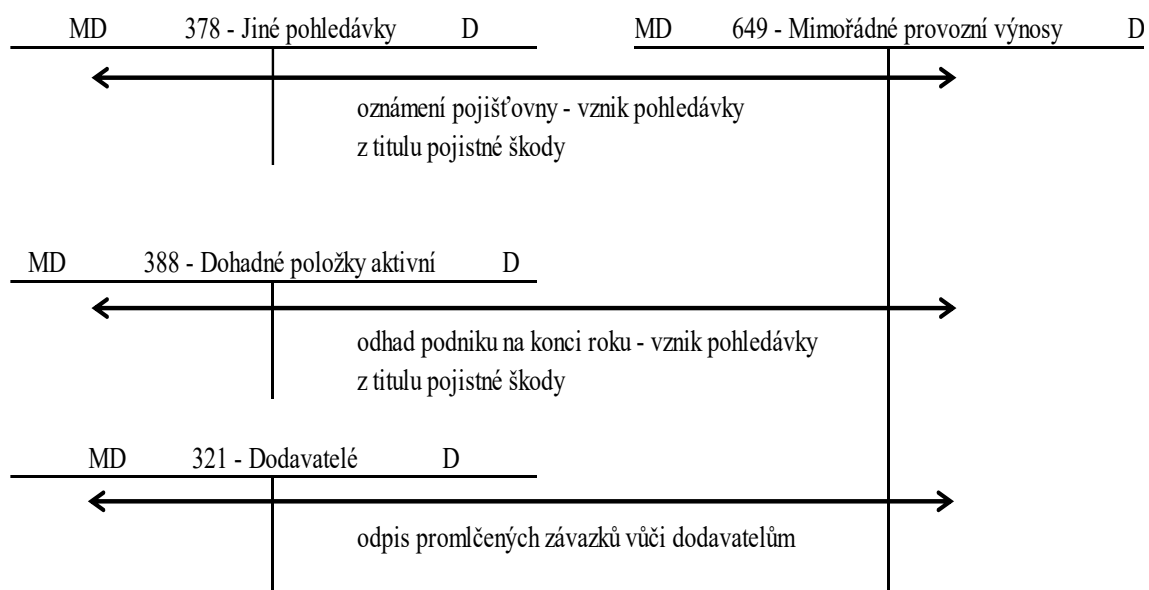

Obrázek 2 Účetní zachycení ostatních provozních výnosů

Zdroj: Vlastní zpracování.

649 – Mimořádné provozní výnosy

Jedná se o výsledkový (výnosový) účet. Používá se pro zaznamenání hospodářských operací spojených s mimořádnými výnosy, jako je např. nárok na náhradu škody v důsledku živelné pohromy apod. Dále jsou zde zachycovány operace související s tržbami z prodeje obchodního závodu. Účetní operace týkající se mimořádných provozních výnosů jsou znázorněny na obrázku 3.

Obrázek 3 Účetní zachycení mimořádných provozních výnosů

Zdroj: Vlastní zpracování.

SHRNUTÍ

V rámci této kapitoly je objasněna obsahová náplň jednotlivých syntetických účtů provozních výnosů. Nejprve jsou charakterizovány účty skupiny 60, kde se zachycují tržby za vlastní výkony a zboží. V rámci účtové skupiny 64 se účtují jiné provozní výnosy, např. tržby z prodeje dlouhodobého majetku, materiálu či ostatní provozní výnosy.

LITERATURA

HASPROVÁ, Olga a Zdeněk BRABEC. *Základy účetnictví podnikatelských subjektů*. Vydání 2. aktualizované. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Ekonomická fakulta, Katedra financí a účetnictví, 2019. ISBN 978-80-7494-490-1.

